

W tym wyjątkowym wielkanocnym czasie

życzymy Naszym Czytelnikom,

aby zbliżające się Święta przyniosły radość i wzajemną życzliwość.

By ten czas budzącej się do życia przyrody

napełnił Was pokojem, wiarą, wiosennym optymizmem

i dał siłę w pokonywaniu trudności

oraz pozwolił z ufnością patrzeć w przyszłość.

Redakcja Gazetki Szkolnej

WIELKANOC

Magia-Obrzędy-Obyczaje

OBRZĘDY I ZWYCZAJE KWIETNEJ NIEDZIELI

Poświęconym wielkanocnym palmom przypisywano rozmaite właściwości. Po wyjściu ze świątyni uderzano się palmami, wierząc, że zielone gałązki przekażą w ten sposób siły witalne i zdrowie.

Po powrocie z kościoła umoczonymi w wodzie kropiono domy, obejścia i bydło w oborach. Wieszano je pod strzechą lub ustawiano w kącie izby, by chroniły domowników od złych mocy i chorób. Niekiedy palmy ustawiano w oknach, co miało zabezpieczać domy przed piorunami.

Aby uniknąć bólu gardła, polykano oderwane z palmowych gałązek bazie. Z wierzbowych gałązek sporządzano krzyżyki, które zatykano w polach – miało to chronić zasiewy przed gradobiciem, suszą i innymi klęskami.

Pokruszone gałązki z bukietu dodawano do paszy dla zwierząt, a także do leczniczych naparów, co miało zwiększyć ich skuteczność. Na Kaszubach rybacy wplatali palmowe witki w sieci, by zapewnić sobie bogatsze połowy, a także do uli, by zaskarbić sobie przychylność pszczół.

Palmy nie wolno było niszczyć czy wyrzucać. Najczęściej więc zatykano ją za obraz z wizerunkiem świętego. Przed nastaniem Wielkiego Postu palono ją, a uzyskanym popiołem posypywano głowy w Popielec.

Mikołaj Kruszyński

Poniedziałek Wielkanocny

Śmingus i dyngus

Niegdyś były to dwa odrębne obrzędy, wywodzące się z tradycji przedchrześcijańskich towarzyszących oczekiwaniu na zbliżającą się wielkimi krokami wiosnę. W rytuałach tych ważną rolę odgrywała woda jako symbol życia, a także oczyszczenia, po którym nastąpić miało odroczenie.

Podczas wiosennego zrównania dnia z nocą nasi przodkowie żegnali uroczyście zimę, a następnego dnia okładali się wierzbowymi witkami, by przepędzić wszelką słabość, choroby

Kwietna, Wierzbna, Palmowa...

„Już we Wstępną Środę wycinano zwykle różgi wierzbowe albo z malin i porzeczek i wstawiano do dzbanuszka z wodą w mieszkaniu, aby rozwinęły się, rozkwitły, czyli jak po staropolsku mówiono *rozksiały* na Palmową Niedzielę. Gdy dzień ten uroczysty nastąpił, kto wstał raniej, ten z *palmą* w rękę biegł budzić innych, a budząc i chłostając ich, żartobliwie wołał:

*Wierzba bije, nie ja biję,
Za tydzień – Wielki Dzień,
Za sześć noc – Wielka – Noc”.*

Zygmunt Głogier, Rok polski...

- W wierzeniach ludu Wielki Piątek był dniem szczególnie niebezpiecznym, dniem, w którym wszelkie złe moce miały najłatwiejszy dostęp do człowieka i najczęściej dawały o sobie znać.
- W domu i w obejściu odprawiano wiele magicznych rytuałów, by odgonić nieczyste moce. Gospodarze, by ochronić przed nimi domostwa, okrażali trzy razy obejście. W tym samym celu na drzwiach rysowano trzy krzyżyki.
- Wierzono, że w Wielki Piątek czarownice szczególnie bezkarnie sobie poczynają, dlatego by zabezpieczyć się przed rzuceniem uroku, chwając kogoś lub coś, należało dodawać słowa „bez uroku”. W tym dniu pilnowano, by do domu nic nie przynoszono, niczego nie pożyczano, nie należało też rąbać drzewa, ani używać gwoździ, które kojarzyły się z ukrzyżowaniem Chrystusa.
- W Wielki Piątek wrócono także z pogody, o czym przypominają przysłowia: „Gdy Wielki Piątek ponury, Wielkanoc będzie bez chmury”; „Jeśli w Wielki Piątek deszcz kropi, radujcie się chłopci”; „Jak w Wielki Piątek jest rosa, będzie obfity plon prosa”; „Deszcz w Wielki Piątek napcha każdy kątek”.
- Wszystkie prace domowe starano się wykonywać szybko i sprawnie, by w nadchodzących miesiącach intensywnej pracy na roli nikogo nie dopadło lenistwo. W okolicach Tarnobrzega gospodynie piekły tego dnia podpłomyki – mawiano tam, że każdy podpłomyk oznacza uwolnienie jednej duszy z czyśćca.

PISANKI, KRASZANKI...- DEKOROWANIE

oprac. Mikołaj Kruszyński

W dawnych wierzeniach jajko łączyło się z tajemnicą życia i odradzania się. Jaja gotowane w naturalnych barwnikach przybierały różne kolory i odcienie. Dawne sposoby farbowania jaj znajdujemy w Encyklopedii staropolskiej Z.Glogera:

„Na kolor żółty gotują jaja w łupinach cebuli, w odwarze z kory dzikiej jabłoni lub w pączkach kwiatu knieci błotnej; na brunatny w bazylii lub moczą w wodzie stojącej w wydrążeniu pnia dębowego; na fioletowy w listkach kwiatu ciemnej malwy; na zielony – w kotkach osiki z alunem, w listkach jemioli lub żyta młodego; na pomarańczowy – w krokusie; na czarny – w korze z olchy i młodych liści klonu czarnego zwanych”.

A W.Sztabowa w książce „Krupnioki i moczka, czyli gawędy o kuchni śląskiej” dodaje: kolor szary uzyskuje się z z wywaru suszonego mchu, brązowy – z kory dębu, zielony z listków jemioli, niebieski- zaś z kwiatów chabru.

Dziś zwykliśmy nazywać pisankami wszystkie świąteczne jaja. To uproszczenie. Bowiem jaja zabarwione na jednolity kolor to kraszanki, malowanki. Jeżeli na jednolitym tle widnieją desenie wydrapane ostrym narzędziem, mamy do czynienia z rysowan ką lub skrobaną ką. Pisanka z kolei powstaje metodą „batikową”: najpierw skorupkę pokrywa się ornamentami wykonanymi różnokolorowym roztopionym woskiem a następnie gotuje w barwniku. Do pisania tj. nakładania wosku na jaja służy szpilka, słomka, igła lub narzędzie zrobione z małego patyczka rozłupanego na końcu, gdzie osadzone jest cieniutka rurka blaszana, cienki pieniążek lub koniec sznurowadła.

Technik zdobienia wielkanocnych jaj jest znacznie więcej oklejanie miękkim rdzeniem sitowi i kolorową włóczką (np. w rejonie Tarnowa) czy miniaturowymi kolorowymi wycinankami (na Kurpiach). Dziś jaja barwi się sztucznymi barwnikami, maluje farbami akrylowymi, okleja koronką, delikatnymi tkaninami czy pasmanterią – wszelkie techniki są dozwolone.

Skąd się wzięły pisanki

Według legendy znanej już w X wieku, gdy Maria Magdalena oplakiwała Chrystusa przy pustym grobie, ukazał jej się anioł i rzekł: „Nie płacz Mario, Chrystus zmartwychwstał!”. Uradowana kobieta pobiegła do domu i ujrzała, że wszystkie jajka zmieniły kolor na czerwony. Wybiegła na drogę, a napotkawszy tam apostołów, zaczęła je im rozdawać, głosząc o zmartwychwstaniu. Jajka w rękach apostołów zmieniły się w ptaki, na znak, że śmierć Chrystusa stała się początkiem wiecznego życia.

Opowiadano także, że pisanki to kamienie, którymi ukamienowano świętego Szczepana. Jeszcze inna legenda mówiła o biedaku niosącym do miasta kilka jaj na sprzedaż. Gdy zobaczył Chrystusa prowadzonego na mękę, postawił koszyk na ziemi i pomógł Jezusowi dźwigać krzyż. A kiedy wrócił, znalazł w koszyku

barwne kraszanki.

*

*

KĄCIK JĘZYKOWY

Easter Bunny – zając wielkanocny
Easter lamb – baranek wielkanocny
Easter Monday – poniedziałek wielkanocny
Easter Sunday – niedziela wielkanocna

das Osterfest - Święto Wielkanocne
das Osterei - pisanka, jajo wielkanocne
das Osterspritzen - Smigus - dyngus, Lany
 Poniedziałek
der Weihe-Korb - koszyk ze święconką
der Ostersonntag - Niedziela Wielkanocna

Klaudia Wrońska

BABKA WIELKANOCNA - PRZEPIS

Składniki:

6 jajek, - 1 szklanka cukru, - 20 dag margaryny, - 1 waniliowy olejek do ciasta, - 100 ml śmietanki, - 1 opakowanie cukru waniliowego, - 20 dag mąki pszennej tortowej, - 20 dag mąki ziemniaczanej, - 2 łyżki kakao, - 1.5 tabliczki gorzkiej czekolady, - 2 łyżki masła śmietankowego - tłuszcz i bułka tarta do formy.

Sposób przygotowania:

Oddzielamy żółtka od białek. Żółtka ucieramy z cukrem i margaryną. Dodajemy olejek do ciast, śmietankę, cukier waniliowy oraz przesianą mąkę pszenną i ziemniaczaną. Białka ubijamy i mieszamy obie masy. Ujmujemy 1/3 całości i łączymy z kakao. Foremkę do baby smarujemy tłuszczem i obsypujemy bułką tartą. Wkładamy do niej białe ciasto, a na jego środek wlewamy ciemne ciasto kakaowe. Pieczemy przez 45 minut w temp. 160°C. Rozpuszczamy czekoladę w kąpieli wodnej, łączymy z dwiema łyżkami masła. Dekorujemy babę polewą.

The Interview with Mrs Marzena Cirocki

Journalist: Why did you choose teaching, why not another job?

Mrs Marzena Cirocki: I never thought that I become a teacher one day. I always wanted to be a Police Woman. When I finished high school I started to work in Kindergarten then I realized that working with children was something I would like in the future.

J: Why did you choose precisely English?

Mrs M.C.: While I was living in Oxford I went to school there and when I learnt some English I decide to be teacher when I come back to Poland.

J: Do you think that English language is the one of the most important subjects?

Mrs M.C.: English is very important at present times especially when you travel abroad or simple when you want to make friends with people from different countries. But I also think that other subject such Maths or Polish are also very important.

J: Have you ever thought in different school?

Mrs M.C.: Yes. Before I started to work in this school I had worked in two schools in Kartuzy.

J: For how many years have you thought in our school?

Mrs M.C.: I have thought in this school for five years.

J: What tips would you give to students who have problems with learning English?

Mrs M.C.: Grammar is not as important as vocabulary. You don't have to know all grammatical structures but you should build your vocabulary. Then you will start understand more. It's a good idea to travel abroad and try to learn by experience.

J: What is the most funny situation do you remember?

Mrs M.C.: Every day something funny happens during the lessons.

J: What do you interesting in beyond the work?

Mrs M.C.: I love playing basketball and I love going for a walks with my family.

Wywiad z Panią Marzeną Cirocką przeprowadziła Urszula Flisikowska
DZIĘKUJEMY!

NASZE OSIĄGNIĘCIA

Wielki Konkurs Wiedzy o Motoryzacji Organizowany przez Firmę Auto Miras - Pępowa

I Miejsce – Uczeń Kacper

III Miejsce – Uczeń Kamil Kwidziński

Wyróżnienie: Uczniowie Jakub Stencel i Szymon Skwarczyk

Opiekun: Pani Hanna Wicka

II Powiatowy Konkurs Literacki „O Złote Pióro Wójta Gminy Chmielno” pod Patronatem Starosty Powiatu Kartuskiego J. Kwiecień i Wójta Gminy Chmielno J. Grzegorzewskiego

II Miejsce - Uczennica Marta Stolc kl. IIa Gim.

Opiekun: Grażyna Magulska-Plichta

IV Powiatowy Konkurs Literacki „Słowotok” pod Patronatem Starosty Powiatu Kartuskiego J. Kwiecień i Wójta Gminy Chmielno J. Grzegorzewskiego

I Miejsce – Mikołaj Kruszyński kl. IVc

Opiekun: Pani Anna Knut-Żołnowska

Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom”- Eliminacje Gminne

III Miejsce – Kinga Przychodna kl. VIa SP

II Miejsce – Marcin Zielonka kl. IIIc Gim.

III Miejsce – Andrzej Szreder kl. IIIc Gim.

Opiekun: Pan Zdzisław Krause

Ogólnopolski Turniej Formacji Tanecznych „Kaszubski Stolem”

Wyróżnienie - Zespół Taneczny Trop Dance

Pod kierownictwem Pani Anny Kasprzyckiej

III Gminny Konkurs Czytelniczy „Z Baśniami za Pan Brat. Świat Polskich Baśni”

II Miejsce - Uczniowie: Jagoda Pakur kl. IVb,

Mikołaj Kruszyński kl. IVc

Opiekunowie: Pani Anna Knut-Żołnowska i Barbara Celińska-Jakubowicz

Międzyszkolny Interdyscyplinarny Konkurs „Copernicus 2017”

I Miejsce - Uczennica Alicja Treder kl. VIb

Opiekun: Pani Hanna Wicka

Gratulujemy zwycięzcom!

CIEKAWOSTKI

oprac. Maja Sowińska

MUZYKA

ABBA – szwedzki zespół muzyczny grający muzykę pop, założony w 1972 r. przez [Anni-Frid Lyngstad](#), [Benny'ego Anderssona](#), [Björna Ulvaeusa](#) i [Agnethę Fältskog](#). Działalność muzyczna grupy przypada na lata 70-te i początek lat 80-tych.

Przyjęta w 1973 r. nazwa zespołu jest akronimem utworzonym z pierwszych liter imion wokalistów. Zespół ABBA uważany jest za jedną z bardziej znaczących na rynku oraz kasowych formacji muzycznych w historii, sprzedał ponad 300 milionów płyt na całym świecie.

W 1974 roku grupa wygrała **19. Konkurs Piosenki Eurowizji z przebojem „Waterloo”**, zapewniając Szwecji pierwsze zwycięstwo w historii konkursu.

ABBA (cd.)

5 lipca 2008 r. członkowie zespołu pozwali do zdjęć przy okazji premiery filmu opartego na musicalu [Mamma Mia!](#), którego scenariusz inspirowany był przebojami grupy. Było to pierwsze od ponad 20-tu lat publiczne spotkanie wokalistów. **7 maja 2013 r.** w Sztokholmie otwarto muzeum poświęcone zespołowi.

FILM - „KEVIN SAM W DOMU”

1. Zdjęcie dziewczyny Buzza, które znalazł Kevin było w rzeczywistości zdjęciem chłopca wystylizowanego na dziewczynę. Reżyser stwierdził, że wyśmiewanie z dziewczynki byłoby nie na miejscu.
2. Na początku filmu tata Kevina przypadkowo wyrzucił jego bilet. To wyjaśnia dlaczego cała rodzina na lotnisku nie zorientowała się, że Kevina brakuje.
3. W scenie, kiedy Harry gryzie Kevina w palec, Joe Pesci rzeczywiście ugryzł Macaulay'a Culkin zostawiając mu bliznę.
4. Film znalazł się w Księdze Rekordów Guinnessa za największy box office (popularność, zyski) dla komedii familijnej na świecie – 533,000,000 dolarów.
5. Inspiracją do charakterystycznej miny Kevina (która znalazła się między innymi na plakacie reklamującym film) był słynny obraz Edvarda Muncha „Krzyk”.
6. Rola Kevina McCallistera została napisana specjalnie dla Macaulay'a Culkin'a. Mimo to Chris Columbus przesłuchał ponad 100 dzieci na castingu tylko po to, aby upewnić się, że wybrał właściwego chłopaka do tej roli. Wyobrażacie sobie kogoś innego w roli Kevina?